

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0499U002702

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-04-2001

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрієнко Олена Володимирівна

2. Andriyenko Olena Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-10-1999

Спеціальність за освітою: 7.070410

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.27.29

Тема дисертації:

1. Оцінка токсигенного потенціалу *Stachybotrys chartarum* (Ehrenberg : Link) Hughes
2. Evaluation of toxigenic potential of *Stachybotrys chartarum* (Ehrenberg : Link) Hughes

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню та оцінці токсигенного потенціалу *Stachybotrys chartarum* – гриба, повсюдно поширеного в природі, переважно на субстратах, багатих целюлозою і здатного утворювати мікотоксини, які є причинними агентами стахіботріотоксикозу – тяжкого захворювання людей і тварин. З 47 штамів *Stachybotrys chartarum* виділені препарати стахіботріотоксинів, і з використанням комплексу тест-систем була проведена оцінка їх біологічної активності. Вперше показана здатність стахіботріотоксинів пригнічувати ріст ціанобактерій. Штами *K. marxianus* 724 і 726 можуть бути рекомендовані для практичного використання в ветеринарних лабораторіях для оцінки токсико-санітарної безпеки кормів та профілактики стахіботріотоксикозів. На модельному штамі 13959a показано, що високий рівень накопичення біомаси і стахіботріотоксинів має місце на збалансованому по азоту і вуглецю середовищі в умовах інтенсивної аерації середовища з додаванням суміші мікроелементів. Встановлено, що в процесі росту гриба активність альдол

азид зростає, а сукцинатдегідрогенази знижується пропорційно накопиченню стахіботріотоксинів в середовищі. Удосконалено метод виділення, очищення і фракціонування стахіботріотоксинів, що полягає в додатковому очищенні препарату від ліпідів і пігментів, подальшому фракціонуванні препарату методом колонкової хроматографії з використанням систем розчинників в порядку зростання їх полярності.

Проведена часткова ідентифікація окремих компонентів комплексу токсичних метаболітів *S. chartarum* 13959a. Вперше встановлена здатність цього штаму до утворення рорідину Н – макроциклічного трихотеценового мікотоксину, характерного для представників родів *Dendrodochium* і *Myrothecium*.

2. The dissertation is devoted to studying and evaluation of *Stachybotrys chartarum* toxigenic potential. This fungi are wide spread in nature and develop on substrates rich with cellulose. They are available to produce mycotoxins, which are causal agents of stachybotryotoxicosis – heavy disease of people and animals. *Stachybotryotoxin* preparations from 47 *Stachybotrys chartarum* strains have been obtained and evaluation of their biological activity have been carried on using the complex of test-systems. The ability of stachybotryotoxins to suppress the cyanobacteriae growth has been shown for the first time. *K. marxianus* 724 and 726 can be recommended for practical using in veterinarian laboratories for the evaluation of toxically-sanitary safety of forages and stachybotryotoxicosis preventive measures. On the model strain 13959a it was shown that high level of biomass and stachybotryotoxins accumulation was on medium balanced on nitrogen and carbon, in the conditions of intensive aeration of medium, and with adding of microelements mixture. It was established that during the fungal growth aldolase activity increased while that of succinate dehydrogenase decreased proportionally to accumulation of stachybotryotoxins in medium. The method of isolation, purification and fractionalization have been improved. This It consists in additional purification of preparation from the lipids and pigments following with fractionalization of preparation by column chromatography method using the solvents systems in order of their polarity increasing. The partial identification of some components of *S. chartarum* 13959a toxic metabolites complex. The ability of this strain to produce roridin H – macrocyclic trichothecene characteristic for *Dendrodochium* and *Myrothecium* representatives – have been established for the first time.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайченко Олександр Максимович

2. Зайченко Олександр Максимович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бухало Ася Сергіївна

2. Бухало Ася Сергіївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.24

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харченко світлана Миколаївна

2. Харченко світлана Миколаївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Смірнов Валерій Веніамінович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Смірнов Валерій Веніамінович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.